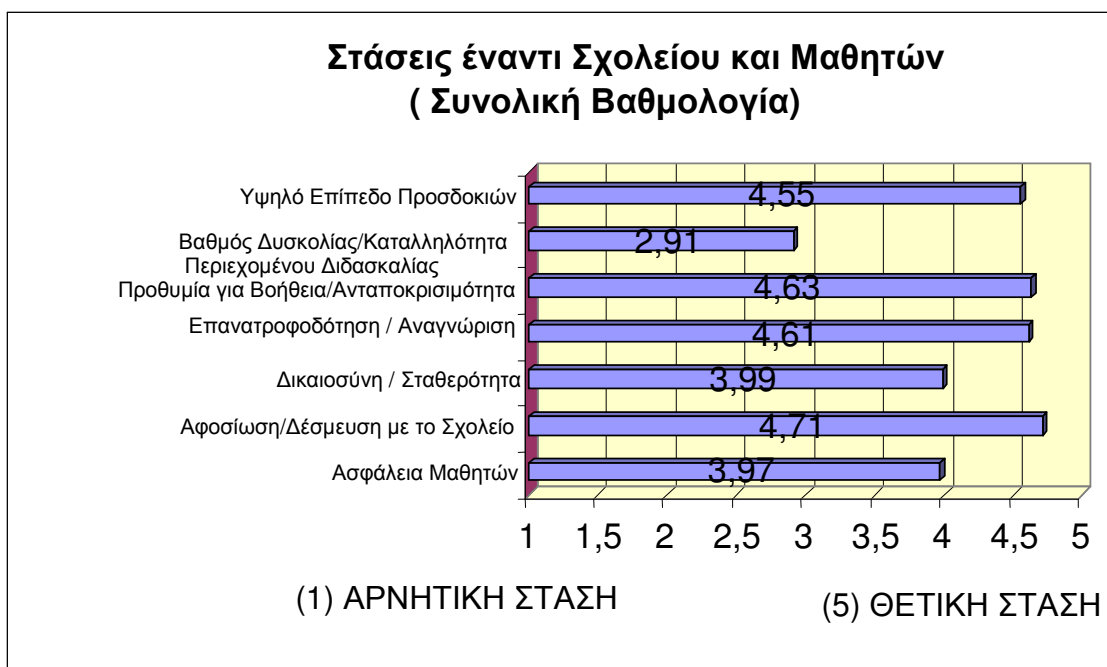

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

4.1 Ποσοτική ανάλυση

4.1.1 Στάσεις δασκάλων έναντι του σχολείου και των μαθητών

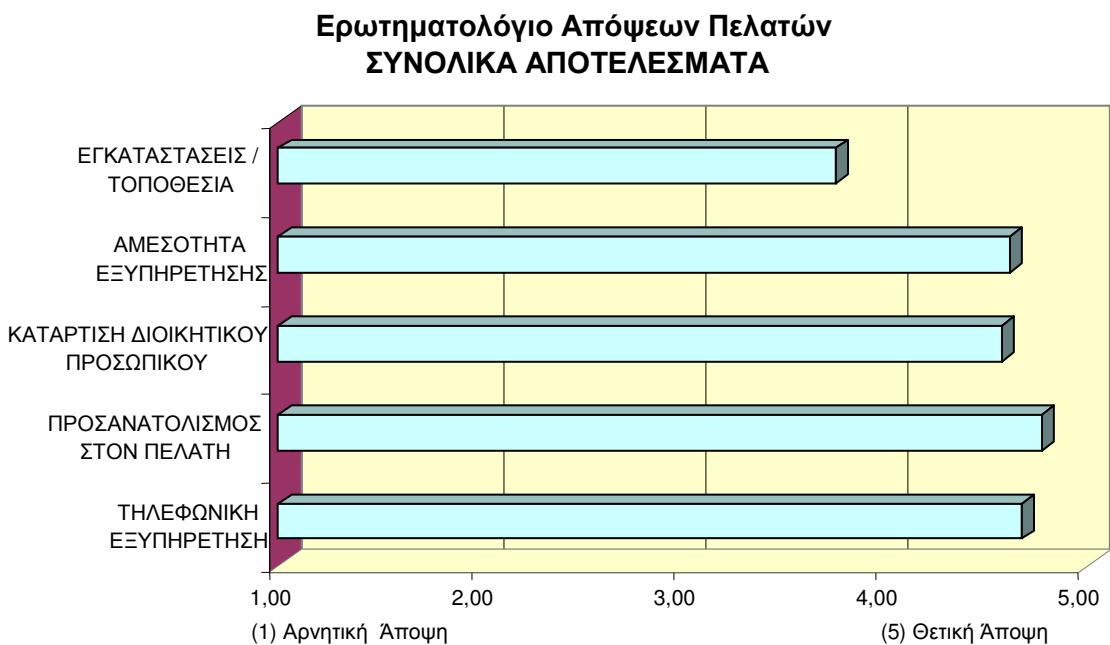
Οι στάσεις των δασκάλων έναντι του σχολείου και των μαθητών δείχνει πως το κλίμα είναι θετικό και χαρακτηρίζεται από τη θέληση των δασκάλων να προσφέρουν και να βοηθήσουν. Οι μέσοι όροι σε όλες τις υποομάδες αποδεικνύουν τα υψηλά ποσοστά συμφωνίας προς κοινά αποδεκτές τακτικές και στάσεις όσον αφορά στο διδακτικό και παιδαγωγικό έργο (Παράρτημα Α', σελ.88-93 & Παράρτημα Β' σελ. 165-168). Η μόνη παρέκκλιση παρατηρείται στις ερωτήσεις 7 και 22, όπου γίνεται αναφορά σε περιστατικά παρενόχλησης μαθητών ή σε μοναχικούς μαθητές. Αυτά τα δύο στοιχεία θα τα εξετάσουμε σε συνδυασμό με ευρήματα από το ερωτηματολόγιο για τη στάση των μαθητών έναντι του σχολείου και το αυτοσυναίσθημά τους, όπου μια υποκατηγορία αφορούσε στην ασφάλεια των μαθητών.

Γράφημα 4.1: Στάσεις δασκάλων έναντι σχολείου και μαθητών

4.1.2 Απόψεις γονέων / πελατών

Τα αποτελέσματα της έρευνας, όσον αφορά τις απόψεις των πελατών, ήταν εξίσου θετικά(Παράρτημα Α', σελ.94-103 & Παράρτημα Β' σελ. 168-169). Το γράφημα 4.2 αποδεικνύει πως οι πελάτες του σχολείου αξιολογούν τα επιμέρους στοιχεία που αφορούν στην παρεχόμενη εξυπηρέτηση (αμεσότητα εξυπηρέτησης, τηλεφωνική εξυπηρέτηση, κατάρτιση προσωπικού) και στον πελατοκεντρικό προσανατολισμό ως ικανοποιητικά. Εμφανίζονται, εντούτοις, λιγότερο ικανοποιημένοι από την ευκολία στάθμευσης έξω από το σχολείο (ερ. 4) και από το μικρό χώρο αναμονής (ερ. 2). Επιπλέον, προβαίνουν και σε ορισμένες προτάσεις στο τέλος του ερωτηματολογίου. Αυτές οι προτάσεις παρατίθενται στην ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων.

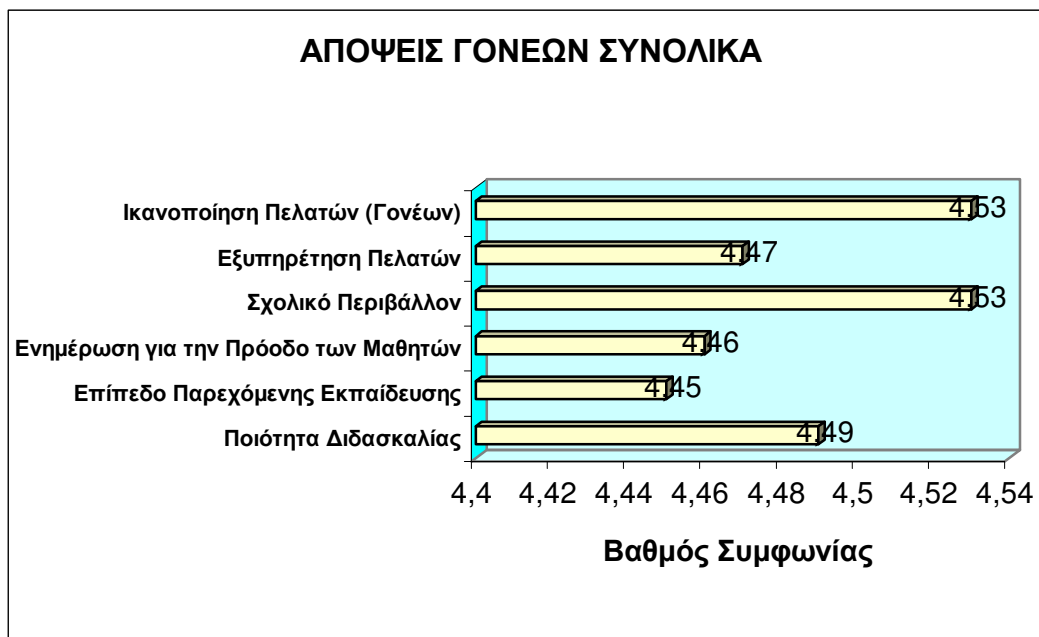

Γράφημα 4.2: Απόψεις πελατών

4.1.3 Απόψεις γονέων για θέματα εκπαίδευσης

Οι απόψεις των γονέων, όσον αφορά θέματα εκπαίδευσης, αλλά και εξυπηρέτησης - ικανοποίησης πελατών, είχε ανάλογα θετικά αποτελέσματα, όπως διαφαίνεται από το γράφημα 4.3 που ακολουθεί. Συγκριτική εξέταση με τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου για τις απόψεις των γονέων / πελατών σε τομείς παρεμφερείς, όπως η εξυπηρέτηση και η ενημέρωση των γονέων από το

σχολείο, αποδεικνύει πλήρη ταύτιση(Παράρτημα Α', σελ.104-107 & Παράρτημα Β' σελ. 170-171).

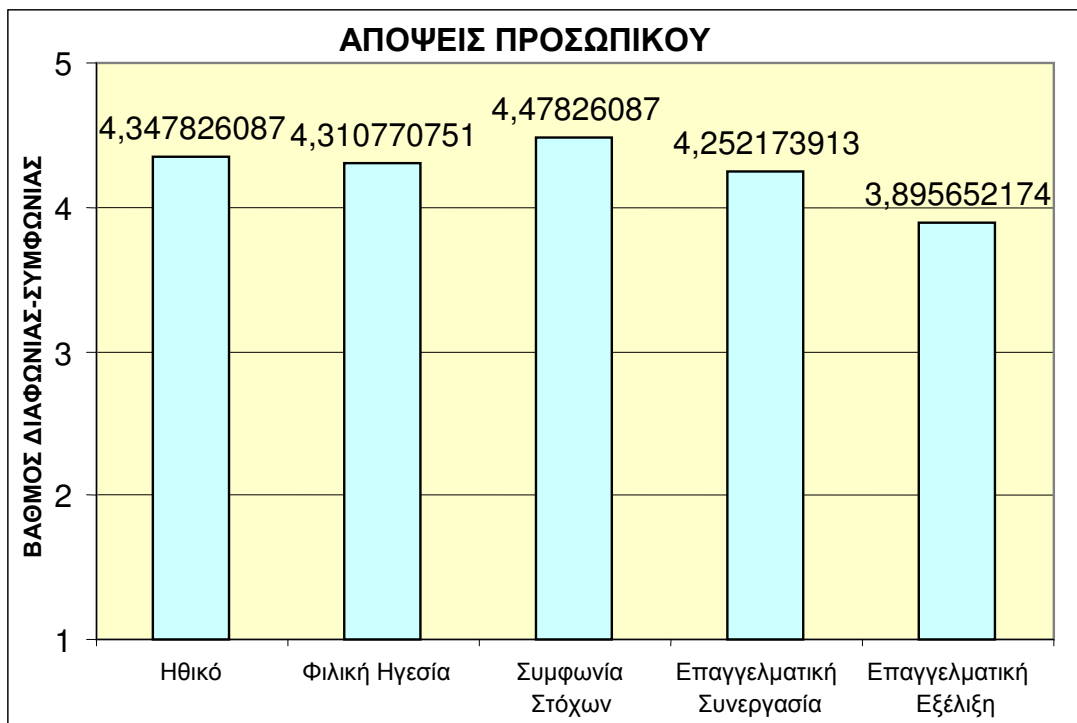
Γράφημα 4.3: Απόψεις γονέων

4.1.4 Απόψεις δασκάλων / προσωπικού

Τα αποτελέσματα των απόψεων των δασκάλων με διερευνούμενα θέματα το ηθικό των εργαζομένων, τη γνώμη τους για την ηγεσία, το ποσοστό συμφωνίας στόχων μεταξύ ηγεσίας-εργαζομένων, την επαγγελματική συνεργασία και εξέλιξη αποδεικνύουν πως και σε αυτό τον τομέα η σχολική μονάδα έχει καταφέρει σημαντικά θετικά βήματα(Παράρτημα Α', σελ.108-112 & Παράρτημα Β' σελ. 172-173). Αξίζει να προσέξουμε, ωστόσο, τα αδύνατα σημεία. Συγκεκριμένα διαφαίνεται μια αναντιστοιχία μεταξύ των αποτελεσμάτων των ερωτήσεων 8 και 15. Στην ερώτηση 8 ποσοστό 34 επί τοις εκατό (δηλαδή το άθροισμα των επιλογών στην κλίμακα από 3 έως και 5) των εργαζομένων διαφαίνεται πως δεν αποδέχεται ότι η ηγεσία της Σχολής είναι ενήμερη των προβλημάτων τους. Στην ερώτηση 15 ποσοστό 17 επί τοις εκατό θεωρεί πως δεν υπάρχει σωστή επικοινωνία μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων.

Επίσης, όσον αφορά το αν είναι υψηλό το ηθικό των εργαζομένων, στην ερώτηση 17 το 30 επί τοις εκατό απαντά ουδέτερα. Σε ανάλογες ερωτήσεις (ερ. 13, 20 και 24) τα ποσοστά επί τοις εκατό που δηλώνουν ουδέτερη στάση είναι

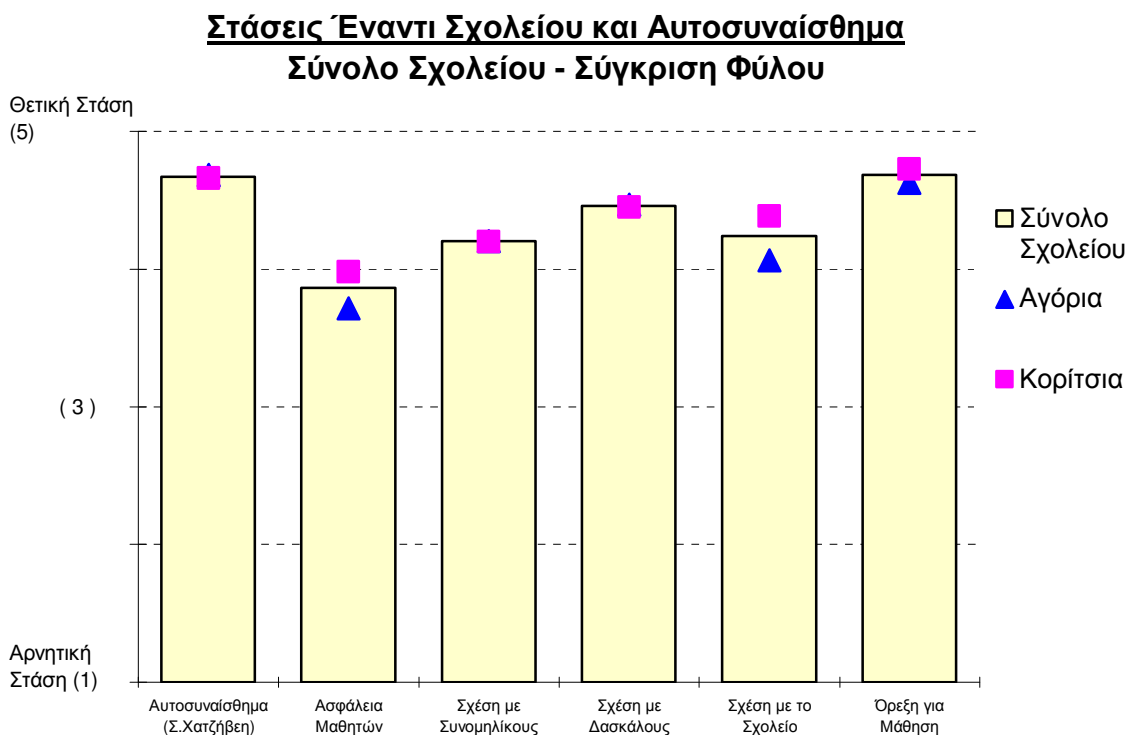
17, 9 και 13 επί τοις εκατό αντίστοιχα. Οι απόψεις και για την επαγγελματική εξέλιξη διχάζονται. Σε ανάλογες ερωτήσεις (ερ. 3 και 4) οι εργαζόμενοι που είναι ουδέτεροι, διαφωνούν ή διαφωνούν απόλυτα με τις ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη και ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων είναι το 39 επί τοις εκατό του συνόλου. Τέλος, σύγκριση των ερωτήσεων 9 και 22, που αφορούν στην επαγγελματική συνεργασία, και της ερώτησης 2, που αφορά στην επαγγελματική εξέλιξη, δείχνει πως μια μερίδα εργαζομένων δεν έχει αγαστή συνεργασία και υποστήριξη από τους συνεργάτες τους. Στην ερώτηση 9, που αφορά στην επικοινωνία μεταξύ των εργαζομένων 4 επί τοις εκατό διαφωνεί απόλυτα πως υπάρχει επικοινωνία και 22 επί τοις εκατό μένει ουδέτερο. Στην ερώτηση 22, που αναφέρεται στην υποστήριξη και αλληλοβοήθεια των εργαζομένων το 35 επί τοις εκατό μένει ουδέτερο. Στην ερώτηση 2, η οποία αναφέρεται στην αλληλοβοήθεια και το ενδιαφέρον των συναδέλφων για επαγγελματική βελτίωση το 13 επί τοις εκατό διαφωνεί απόλυτα πως κάτι τέτοιο συμβαίνει, το 4 επί τοις εκατό διαφωνεί και το 26 επί τοις εκατό δηλώνει ουδέτερο.

Γράφημα 4.4: Απόψεις προσωπικού

4.1.5 Στάσεις των μαθητών έναντι του σχολείου και αυτοσυναίσθημα

Οι στάσεις των μαθητών έναντι του σχολείου και το αυτοσυναίσθημά τους είναι άνω του μέσου όρου σε όλες τις τάξεις ανεξαιρέτως φύλου (Παράρτημα Α', σελ. 113-131 & Παράρτημα Β' σελ. 174-177). Παρατηρείται μόνο στην κατηγορία της ασφάλειας των μαθητών ελαφρά μείωση του μέσου όρου με τη μικρότερη τιμή να αντιπροσωπεύει τους μαθητές των δύο μικρότερων τάξεων όπου έγινε η έρευνα, δηλαδή της Δ' και της Ε' τάξης και κυρίως τα αγόρια. Ο μέσος όρος των μαθητών και μαθητριών της ΣΤ' τάξης αντίθετα είναι υψηλός.

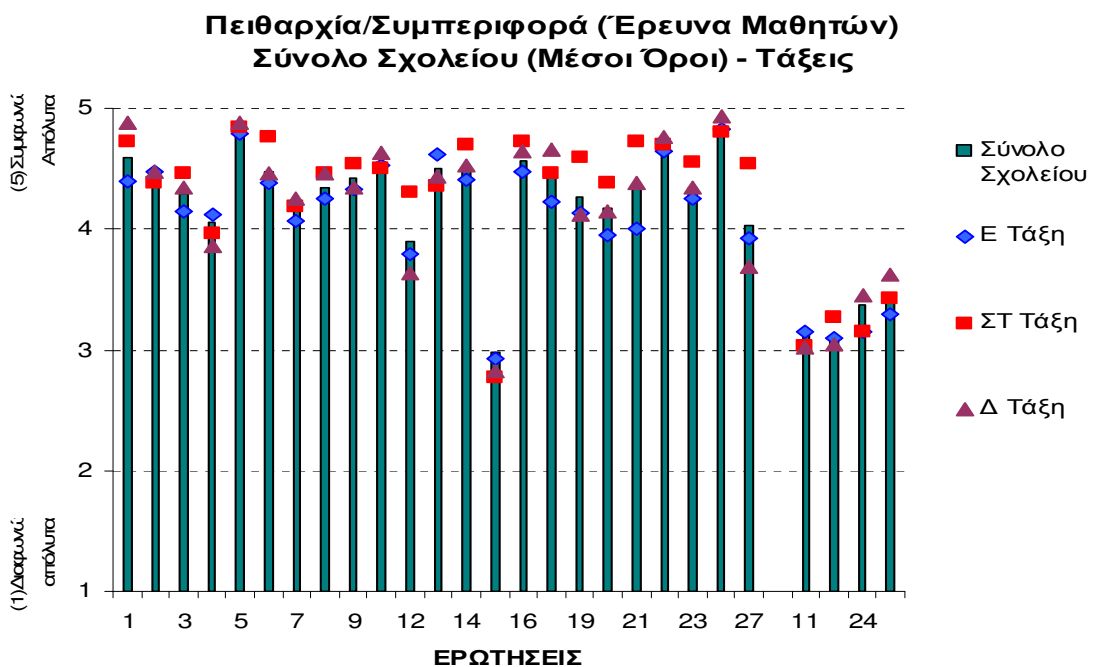
Γράφημα 4.5: Στάσεις μαθητών έναντι του σχολείου και αυτοσυναίσθημα

4.1.6 Πειθαρχία – Συμπεριφορά

Τα γραφήματα που ακολουθούν δείχνουν πως και στον τομέα πειθαρχία/συμπεριφορά οι γονείς, οι μαθητές και οι δάσκαλοι εκφράζουν μια απόλυτα σύμφωνη άποψη για τη συμπεριφορά των μαθητών και την πειθαρχία τους, γεγονός που εξασφαλίζει ασφαλές σχολικό περιβάλλον και τις προϋποθέσεις για απρόσκοπτη μάθηση. Όλοι συμφωνούν πως οι διδάσκοντες

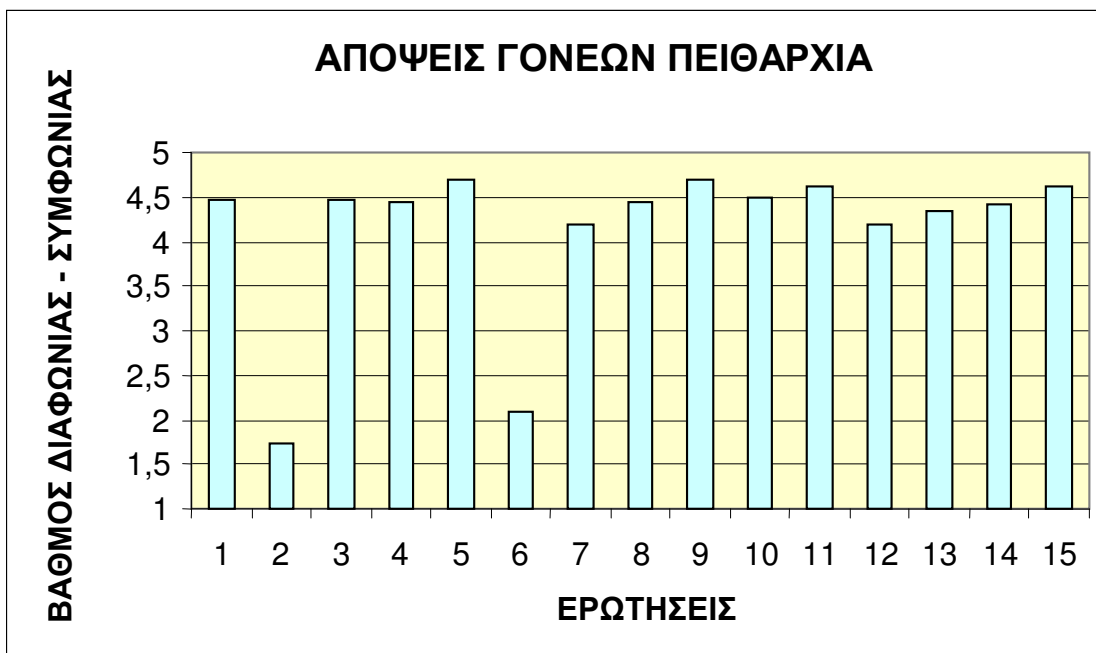
αναγνωρίζουν τη σωστή συμπεριφορά, επαινούν την προσπάθεια των μαθητών και είναι ακριβοδίκαιοι απέναντί τους.

Στο Γράφημα 4.6 οι μόνες χαμηλές τιμές στο μέσο όρο, οι οποίες κυμαίνονται από 3,07 έως 3,45 αφορούν στις ερωτήσεις 11, 17, 24 και 25 που διερευνούν τη συμπεριφορά των μαθητών και το αν γίνεται φασαρία στις τάξεις. Το στοιχείο αυτό υποδηλώνει μια ουδέτερη στάση και μπορεί να εξηγηθεί από την ύπαρξη ορισμένων ανήσυχων μαθητών. Το γεγονός αυτό, ωστόσο, δε φαίνεται να εκτροχιάζει το ομαλό κλίμα του σχολείου (Παράρτημα Α', σελ.136-156 & Παράρτημα Β' σελ. 178-182).

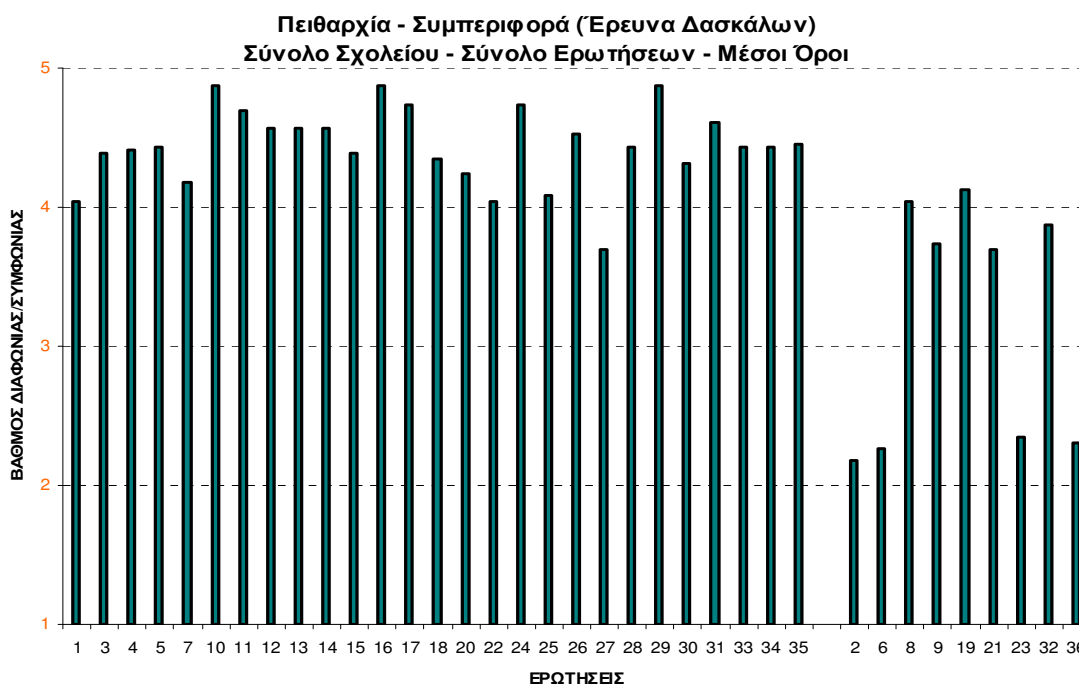
Γράφημα 4.6: Πειθαρχία/Συμπεριφορά-Έρευνα μαθητών-Σύνολο σχολείου

Οι σχετικές απαντήσεις άλλωστε των γονέων σε παρόμοιες ερωτήσεις (Γράφημα 4.7, ερ. 2, 5, 6 και 12) δείχνουν ακριβώς ότι όλα βρίσκονται υπό έλεγχο και δεν υπάρχει κάτι το ανησυχητικά ακραίο πέρα από τις γνωστές και αναμενόμενες διακυμάνσεις που απαντώνται εντός ενός σχολείου(Παράρτημα Α', σελ.132-135).

Γράφημα 4.7: Απόψεις γονέων - πειθαρχία

Το γεγονός αυτό ενισχύεται και από τις απαντήσεις των δασκάλων στις ανάλογες ερωτήσεις που αφορούν στο θέμα της συμπεριφοράς(Παράρτημα Α', σελ. 157-163). Συγκεκριμένα, από τις απαντήσεις στα ερωτήματα 8, 9, 21 και 32 φαίνεται πως υπάρχουν στα τμήματα της Σχολής και μαθητές ανήσυχοι. Δεν είναι αρκετοί, πάντως, να καταστρέψουν το όλο κλίμα (ερ. 1 και 23).

Γράφημα 4.8: Πειθαρχία/Συμπεριφορά-Έρευνα δασκάλων-Σύνολο σχολείου

4.2 Ποιοτική ανάλυση

Από τις συνεντεύξεις και τις ανοιχτές ερωτήσεις συλλέξαμε κάποια ενδιαφέροντα στοιχεία, τα οποία χρήζουν ενδελεχούς μελέτης από τη Διοίκηση της Σχολής. Πρόκειται για παρατηρήσεις που αφορούν βελτιώσεις διαδικασιών και πολύ συγκεκριμένων πρακτικών.

4.2.1 Προτάσεις από τους γονείς

Από τους γονείς τρεις ήταν οι προτάσεις που καταγράφηκαν στο τέλος των ερωτηματολογίων, όπου τους ζητούσαμε να προτείνουν ό,τι αυτοί θεωρούσαν πως έχρηζε βελτιώσεων :

- Βελτίωση των τουαλετών του σχολείου. Τα σχόλια για το συγκεκριμένο θέμα ήταν κοινά και εξέφραζαν την επιθυμία των γονέων για φύλαξη των τουαλετών και πιο συχνό καθαρισμό τους.
- Επέκταση των ελεύθερων χώρων και των χώρων άθλησης. Οι γονείς έθιξαν και αυτό το σημείο στο οποίο αφενός αναγνωρίζουν την εγγενή δυσκολία της Σχολής, όσον αφορά τους ελεύθερους χώρους, αλλά επιζητούν την καταβολή μεγαλύτερης και συνεχούς προσπάθειας της Διοίκησης κυρίως προς τη Δημοτική Αρχή.
- Πρόσληψη επιπλέον ατόμου στη γραμματεία της Σχολής για την ταχύτερη εξυπηρέτηση των γονέων. Ενώ, όπως αποδεικνύεται από το σχετικό ερωτηματολόγιο, μένουν ικανοποιημένοι με την όλη εξυπηρέτηση της γραμματείας εντούτοις προτείνουν την πρόσληψη επιπλέον υπαλλήλου. Αποσαφηνίζουν, όμως, ότι αυτό θα διευκόλυνε τη γραμματειακή υποστήριξη της Σχολής σε περιόδους αιχμής. Εντοπίζουν χρονικά αυτές τις περιόδους κατά την έναρξη του σχολείου, στη διάρκεια των εγγραφών και όταν δίνονται οι έλεγχοι.

4.2.2. Προτάσεις από τους δασκάλους

Οι εξής προτάσεις προωθήθηκαν από τους δασκάλους με πολλή επιμονή :

1. Εκχώρηση σε αυτούς περισσότερων εξουσιών από τη Διοίκηση. Το διδακτικό προσωπικό θεωρεί πως πρέπει στα πλαίσια της προσπάθειας για συνεχή βελτίωση και παροχή ποιοτικών υπηρεσιών να ενδυναμωθούν. Δεν ήταν ικανοποιημένοι με το εύρος των πρωτοβουλιών τις οποίες θα μπορούσαν να αναλάβουν.
2. Επαρκής ενημέρωση των δασκάλων για τα σχέδια της Διοίκησης. Έγινε εμφανές ότι για πολλές από τις πρωτοβουλίες οι δάσκαλοι είχαν λίγη ή καθόλου ενημέρωση.
3. Περισσότερη μελέτη των προτάσεων του διδακτικού προσωπικού από τη Διοίκηση. Φάνηκε ότι οι δάσκαλοι νιώθουν πως δεν εισακούονται οι προτάσεις τους ή ότι δεν δίνεται η απαραίτητη προσοχή σε αυτές.
4. Συνέπεια στην τήρηση των όσων αποφασίζονται. Χαρακτηριστικά δήλωσαν ότι θα έπρεπε να υλοποιούνται αυτά για τα οποία αφιερώνουν τόσο χρόνο συζήτησης στα εβδομαδιαία συμβούλια.
5. Αναβάθμιση του εβδομαδιαίου Συμβουλίου. Σε συνάρτηση με την προηγούμενη πρόταση σχολιάστηκε και η χρησιμότητα του εβδομαδιαίου συμβουλίου με τον τρόπο που αυτό λειτουργεί. Επιθυμία όλων είναι να αναβαθμιστεί. Να μη συγκαλείται μόνο για τυπικούς λόγους, ούτε και να απαξιώνεται ο ρόλος του με τη μη τήρηση όσων αυτό προωθεί.

Ενδεικτικές είναι οι φράσεις που σταχυολογήσαμε από τις κατ'ιδίαν συζητήσεις και αναφέρονται στα συγκεκριμένα θέματα (Βλέπε Παράρτημα Γ', σελ.184).

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Η έρευνά μας κατέδειξε πως η Σχολή Χατζήβεη αξιολογείται ιδιαίτερα θετικά από τους κυριότερους εμπλεκόμενους των εκπαιδευτικών και διοικητικών διαδικασιών. Η άποψη των μαθητών, των γονέων και των εκπαιδευτικών σε ζητήματα και δείκτες που χαρακτηρίζουν την ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών αποδεικνύει πως οι συνεχείς προσπάθειες όλων των μερών δε γίνονται εις μάτην. Σε μια τέτοια έρευνα, πάντως, που έχει χαρακτήρα αξιολόγησης, η προσεκτική ανάλυση των αποτελεσμάτων αποτελεί την κυριότερη πηγή πληροφόρησης και ανατροφοδότησης. Μέσω αυτής ο οργανισμός είναι σε θέση να αξιολογήσει την απόδοσή του, να εντοπίσει τους τομείς στους οποίους χωλαίνει και να δρομολογήσει τις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

Οι γονείς, όπως ήδη σχολιάστηκε, προέβησαν σε μια σειρά προτάσεων. Η επέκταση των ελεύθερων χώρων είναι σχεδόν αδύνατη δεδομένης της τοποθεσίας της Σχολής. Ευρισκόμενη σε αστικό περιβάλλον αδυνατεί να επεκταθεί ελλείψει ελεύθερου γειτονικού χώρου. Αυτό το οποίο η Διοίκηση έχει καταφέρει είναι να εκμεταλλευθεί τον ελεύθερο χώρο της ταράτσας και να τον διαμορφώσει σε χώρο αθλοπαιδιάς. Επίσης, χρησιμοποιεί το παραπλήσιο άλσος της Φιλαδέλφειας κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων έπειτα από συνεννόηση με το Δήμο. Η πρόσληψη επιπλέον προσωπικού καθαρισμού αλλά και προσωπικού γραμματειακής υποστήριξης αποτελεί άμεση προτεραιότητα.

Από τις προτάσεις των δασκάλων είμαστε σε θέση να εντοπίσουμε ένα αδύνατο σημείο του συστήματος. Οι περισσότερες, αν όχι όλες, παρατηρήσεις του διδακτικού προσωπικού αφορούν στη σχολική ηγεσία. Οι δάσκαλοι δεν εξέφρασαν αντίρρηση σε κάποια συγκεκριμένη πρακτική. Δυσανασχετούν, όμως, με τον τρόπο που λαμβάνονται οι αποφάσεις χωρίς να ερωτηθούν εκ των προτέρων. Η έλλειψη επικοινωνίας επεκτείνεται, όπως καταλάβαμε, και μεταξύ συναδέλφων. Υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ παλαιότερων εκπαιδευτικών με πολυετή παρουσία στη Σχολή Χατζήβεη και των πιο νέων τόσο ηλικιακά, όσο και σε χρόνο υπηρεσίας στο σχολείο. Το εβδομαδιαίο συμβούλιο, το οποίο αποτελεί εξαιρετικό εργαλείο χάραξης πολιτικής και συζήτησης για τρέχοντα

θέματα, θεωρούμε πως είναι το πιο ενδεικτικό δείγμα αυτής της κατάστασης. Αντί να αποτελεί το εφαλτήριο για διάλογο είναι μάλλον, όπως το έθεσαν κάποιοι εκπαιδευτικοί, η ευκαιρία να ενημερωθούν απλά για ειλημμένες αποφάσεις, να επιβεβαιώσουν την αδιαλλαξία κάποιων παλαιότερων συναδέλφων και να χάσουν το χρόνο τους χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Η Σχολή Χατζήβεη είναι μια οικογενειακή επιχείρηση με ιστορία πολλών δεκαετιών και οι εξουσίες συγκεντρώνονται σε λίγα πρόσωπα. Είναι, επομένως, λογικό να υπάρχει συγκεντρωτισμός. Η φιλοσοφία της Δ.Ο.Π. όμως απαιτεί αλλαγές και κυρίως στον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού. Κατά τη γνώμη μας χρειάζεται περισσότερη εκχώρηση εξουσιών από τη Διοίκηση και καλύτερη επικοινωνία, ώστε οι πρωτοβουλίες να τυγχάνουν ευρείας αποδοχής αλλά και να βελτιώνεται η συνεργασία σε όλα τα επίπεδα και μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών.